

„Soča“ izhaja vsak četvrtki in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četvrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Glasiło slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Zapisnik

obč. zbora pol. društva „Sloga“ pri Rebku
dne 18. marcija 1877.

(Dalje.)

O drugi točki dnevnega reda:

„Na kak način bi se mogli znižati davki“ govori g. Franjo Leban iz Črniča blizu sledeče: Uže mnogo let tožijo naši posestniki čez slabe letine in o vedno večem zadolženju in vendar si ne vedó na nikak način pomagati. In da so zarés kmetje po Goriškem, Vipavskem in tudi po Krasu vsled bolezní terete, sviloprejk in krompirja zalezli v slabo stanje, tega pač ne more nihče tajiti. Pa ne le samo te bolezni so krive, da se uboštvo vedno bolj širi, ampak imamo še družega sovražnika, kateri nam na Goriškem, Vipavskem, na Krasu in posebno nam prebivalecem pod Čavnom od Solkana do Ajdovščine uže leta vse pridelke uničuje, in ta je strašansko burja. Mej tem ko se pa lahko prvih bolezní obvarujemo, ne moremo tega sovražnika obraniti se. Da, nij ga leta, da ne bi nam burja, če ne popolnem uničila, vsaj močno poškodovala naše pridelke tako, da se v najboljših letinah smemo mi Podčavenci ponašati le s srednjo letino.

Marsikdo bi nam utegnil očitati, zakaj ne zasajamo sadnega drevja, saj si dan danes marsikatera občina s prodajo sadja jako mnogo opomore. — Kaj bomo sadili sadno drevje, če nam burja najpreje ravno sadno drevje uniči, vsled česar lahko z gotovostjo rečemo, da bi bil ves čas, katerega bi porabili z ukvaro se sadjerejo, popolnem zgubljen. Če so tedaj uže najboljšje letine pri nas revne, lahko si misli vsakdo, kake morejo biti še — le slabe.

In pri vsem tem se nam povišujejo direktni davki, nam naraščajo priklade deželne odbora, občin in cestnega odbora in bolnišnični stroški. In od kod naj si vzame naš kmet za vsa ta plačevanja potrebnega denarja? Zadolževati se mora in če pojde še dolgo časa tako naprej, morajo priti vsi naši kmetje na beraško palico. Zarad tega mislim, da je skrajni čas, da skerbé naši poslanci in da delajo na to, da se one postavé, vsled katerih nam naraščajo priklade, če ne odpravijo, saj predručajujo.

Jaz sicer ne mislim, da bi se kar vsi davki odpravili, ker davki morajo biti, da se vojaki, uradniki itd. plačajo, opomniti pa vendar moram, da se v mirnih časih ravni davki lahko znižajo. Zniža naj se namreč število vojakov in uradnikov; vojakov naj se ima v orožji, kolikor jih je neobdno potrebno, drugi naj se pa pošljejo na odpust. S tem bi se ne le samo mnogo denarjev prihranilo, temveč pomagano bi bilo tudi kmetijskemu stanu, ker bi mnogo najboljših delavnih moči, katerih je dan danes jako potreba, kmetijskemu stanu v prid doma ostalo.

Želel bi, da bi se predručala domovna postavá, katera je tako neprimerna. Godi se, da odide dečko iz svoje občine na pr. v Terst; tam biva toliko časa, da postane mož, se oženi, dobi mnogo otrok in če mu otroci obolejejo, pridejo v bolnišnico, za katere pa ne plača Trst ampak ona občina, kjer ima njih oče domovno pravico. Če in otroci niso bili občini v nikako korist, ampak po vsem le terzaškemu mestu, in na zadnje morajo vendar občine plačati za nje bolnišnične stroške. Ali nij to velika krivica? Na dalje bi bilo potrebno odpraviti cestne odbore, po katerih se nam prouzročujejo mnogi nepotrebni stroški, ter naj bi prevzele zopet politične oblasti nadzorstvo čez ceste. Za malenkostna cestna dela naj bi skerbele občine same pod odgovornostjo svojih županstev. Mostovi in druga večá dela naj bi se plačevala iz deželne denarnice.

Potem bi tudi dobro bilo predručiti šolske postavé, s čimer pa ne mislim, da bi se šole odpravile, ker tudi jaz ravno tako želim, da se otroci izobražujejo, kakor kak drug šolski prijatelj. Posebno mi uči kaj posebno ne dopada, kako se zidajo šolska doslopja. Plačevati morajo vse občine enako, čerav-

no nimajo od vsega enake koristi. In kaj čudno se mi zdi določevanje najemnin za šolska poslopja v raznih občinah. Znano mi je, da vdobivajo v nekih občinah za najemnino po dve do tri sto in še več goldinarjev, čeravno so šolski prostori slabši, kot v onih občinah, kjer plačujejo najemnine le s to goldinarjev. V tem, mislim, je treba postaviti tako predručiti, da si vsaka občina, katera hoče šole imeti ali v kateri se uže šola nahaja, napravi šolsko poslopje sama in ga vzdržuje in vse poskerbi, kar je za njo potreba. Tudi postava o kaznovanju šolskih otrok se mi ne zdi primerna. Jaz mislim, naj bi otroci ne bili prisiljeni hoditi toliko časa v šolo, dokler se potrebnega ne naučé in ne dobé potrebnega spričevala, če tudi pri tem dosežejo starost 16 in še več let; ampak želim, da bi bili otroci prisiljeni le do neke primerne starosti n. pr. od 7 do 11 ali od 8 do 12 leta šole obiskovati, tedaj 4 leta in sicer to pod kaznijo. Kajti čemu več let? Če imajo otroci veselje do šole, se naučé lahko potrebnega v 4 letih, če ga pa nimajo, ne naučé se tudi v večih letih. Starši, kakor sem sam mnogokrat prepričan se, težko pogrešajo svoje otroke več nego do 12 leta.

Šolska postava tudi velja, če se ne motim, da mora priti na vsakih 40 otrok ena šola. Če uže zdaj stočejo davkoplačevalci pod ogromnim bremenom, katero jim nalaga šola, kaj bode še le potem, ko bode postava skoz in skoz uresničena? Pri tem naj omenim tudi, naj bi se učiteljske plače preuredile, ker se mi marsikatera zdijo previsoke.

Ker so nam tedaj naši gospodje poslanci obljubili zmerom delati za naš blagor, obračamo se do njih, naj poskerbijo, da se omenjene postavé v tem smislu predručajujo.

Predsednik naznanja, da je odprta debata o Lebanovemu predlogu, ki se naravno mora razumeti tako, da občni zbor sklene resolucijo do dež. in drž. poslancev, da delajo na znižanje davkov v zmislu nasvetov g. Lebana.

G. dr. Jos. Tonkli predlaga, naj se v tem zmislu rajše sklene peticija in ne resolucija na dež. zbor.

G. Leban se tudi vjema s tem predlogom.

G. Jos. Faganel razjasnjuje, zakaj da vse občine ne plačajo enakih stroškov za šolska poslopja in pravi, da je dež. zbor uže sklenil postavo, po kateri bi se ta zadeva vravala za našo deželo na bolj pravičen in primeren način, toda vlada je zavrgla dotično postavo. On se strinja sicer s predlogom g. dr. Tonkli-ja, a dostavlja k temu predlogu še to, da se v peticiji omeni, naj dež. zbor vkljub prvemu neuspehu vendar še enkrat poskusi spremeniti ono postavo o šolskih poslopih.

G. J. Forčič iz Komna tudi govori za peticijo v zmislu predgovornikov.

Predsednik naznanja, da mu je došel pismeni predlog nekaterih navzočih udov iz vipavske doline zadevajoč znižanje špitalskih stroškov in ker ta predlog tudi spada pod 2. točko dnevnega reda in ker celó konkretnje eno točko g. Lebanovih le abstraktnih nasvetov gledé znižanja davkov, meni, da bo najboljše, če se ta predlog sprejme v po dr. Tonklijem nasvetovano peticijo. Predsednik jame čitati:

Ne zamerite, da se predručemo nasvetovati, kako naj bi se po mojem mnenju bolnišnični stroški, kateri tako grozovito pritiskajo naše občine in se od dne do dne množijo, vsaj nekoliko znižali.

Res je, da občine niso še zgubile vseh nad, da se bodo ti stroški še kedaj iz deželne zaloga plačevali, kakor je bilo pred novembrom l. 1863. Ker pa ni gotovo, da se ta reč kedaj preobrne, je neobhodno treba, da poskerbimo, kako bi se dalo to breme vsaj začasno zlajšati.

Nar več in sicer 9/10 delov, moramo plačevati tržaški bolnišnici, ktera prevzema vsakega bolnika — tudi če ni bolan. Ona ga ne vpraša, kje je bil v službi, ko je zbolel, ker jej ni mar za to, kar veleva §. 21. službenega reda 10. julija 1857, da mora namreč gospodar posla, ki v njegovej službi zbolí, štiri tedne preskerbovati.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Do zdaj se še nij zgodilo, da bi bil od tisuč in tisuč bolnikov le en sam v službi zbolel, kajti na vseh zapisnikih, ki pridejo županstvom v roke, je zapisano — „serva senza servizio“, to je, dekla brez službe — kakor bi naši ljudje od prvega do zadnjega le pohajali po Trstu.

Županije so tem poročilom sicer ugovarjale, pa žalibog brez uspeha, torej jim nij ostalo družega, kot verovati in plačati ali pa stvar na lastne stroške preiskovati.

Prosilo se je tudi, naj bi se take osebe, ki nimajo službe niti premoženja, niti nevarne bolezni, v bolnišnico ne sprejemale — nego na svoj dom zavrnile, kajti skoro vse občine plačujejo zdravnika, da uboge zastoj zdravi. In če bi imela priliko občina sama za takega bolnika vse preskerbeti, bi nikoli ne izdala 60 do 80 kr. na dan, kakor jih mora hoté all nehoté tržaški bolnišnici plačevati. Ali tudi ta prošnja ni bila uslišana. Prevzelo se je osebe v bolnišnico z boleznimi, ktere bi se bile lahko doma z vodó odpravile — ali poslale so se na dom še le takrat, ko so že na stotine gold. na škodo dotičnih občin v bolnišnici zapravile, čeravno se je pripetilo, da so bile bolj bolne nego predno so v bolnišnico prišle. Ta stvar mora biti enkrat odpravljena, kajti tega bremena ne morejo naše občine več nositi. Da se temu v okom pride, nasvetujemo sledeče:

Naj se postavi v Trstu agent ali komisár, kateri bi bil deželen uradnik.

Brez dovoljenja in podpisa tega uradnika bi ne smela bolnišnica nobenega bolnika grofije goriške in gradiške prevzeti, in če bi ga prevzela, naj mestni magistrat stroške trpi.

Vsak bolnik mora že zdaj podpis od „Capo Contrada“ imeti, predno v bolnišnico pride, tedaj bode vse jedno, če se bo moral pri omenjenem uradniku oglasiti.

Poglavitne naloge tega zastopnika naj bi bile sledeče: 1. Naj zapiše v zato odločeni zapisnik ime, priimek in rojstni kraj dotičnega bolnika. 2. Naj poizve, ali je bolnik v službi zbolel ali ne. 3. Če je v službi zbolel, naj zapiše v omenjeni zapisnik ime in stanovanje dotičnih gospodarjev. 5. Naj naznani vsak mesec mestnemu magistratu izpis tistih gospodarjev, ktere zadene dolžnost, plačati stroške za posla. 5. Ako je bil bolnik čez štiri tedne v bolnišnici, naj pošlje dotični list na županijo, v ktero bolnik spada i. t. d. 6. Če je bolnik brez službe zbolel, naj po zdravnikovem mnenju odloči, ali mu je mogoče na dom iti ali ne. 7. Posebno pa bi moral skerbeti, da pridejo bolniki, kateri so po zdravnikovem mnenju dolgi bolezní podvrženi, na dom. 8. Ako bi ktereга na dom poslal, naj mu iz zato postavljenega zaloga, ako je potreba, popotnine da, ali vožnjo preskerbi. Potepuhe in vlačugarice pa naj po gnanstveni poti odpravi.

Po tej poti bi se dale za gotovo dve tretinji stroškov odstraniti.

Da se pa ta reč prav lahko izvrši, je tudi gotovo, kajti deželni zbor ima pravico takega vradnika v Trstu postaviti, kateri bi imel nalogo delati v korist naše dežele. Ta nasvet bil je natisnjen že v 19 šte. Domovine leta 1869 in odobrilo ga je že takrat uredništvo in drugi dopisniki, pa žalibog se nič ni storilo do zdaj, in sicer zato, ker so občine vedno le na to merile, da bi to breme deželni zalog na se prevzeli.

Če pa pomislimo, gospoda moja, da deželni zalog le občine in sploh davkoplačevalci naše dežele polnijo, ostanemo le pri starem in mi bi morali tako ali tako blagajnico terzaške bolnišnice polniti.

Tedaj ne ostane nam družega, nego skerbeti, da se stroški odstranijo, naj se uže plačujejo iz deželne zaloga ali pa po občinah.

V ta namen stavimo sledeči predlog:

Naj današnji občni zbor slavnega društva „Sloga“ sklene napraviti po svojem odboru v tem zmislu peticijo na deželni zbor in naj omeni v tej peticiji, da če bi se deželni zbor s tem ne strinjal, naj pa skuša pogoditi se s mestnim magistratom v Trstu, da bi na-

za delala v prihodnje v primeri statističnih dat preč-
enih let določeno letno odškodnino odrajava.

Ta peticija naj se že prihodnjemu deželnemu
zboru predloži.

Ako bi pa vse to nič ne pomagalo, tedaj naj se
županije združijo, takega uradnika kot skupnega po-
oblaščenca same postavijo in mestnemu magistratu
naznani, da za tiste bolnike, ktere bode bolnišnica
brez podpisa tega pooblaščenca prevzela, ne bodo
stroškov plačevali, kajti te pravice ne more županijam
nihče kratiti, že zato ne, ker omenjeni agent bi imel
narbolj to nalogo, da konstatira identiteto dotične
osebe, za katero se ima kaj plačati, ker pripetilo se
je ne dolgo ravno v Rihenbergu, da so tirjali stroške
za osebo, ktera je uže davno preje umerla, nego so
jo v terzaški bolnišnici zdravili po priloženem zapis-
niku bolnišnice.

Sledé podpisi.

Občni zbor odobral je skoz in skoz vse točke
tega nasveta in ker se nij oglasil noben govornik več,
je predsednik povabil nazoče ude, da glasujejo o dr.
Tonkličevem predlogu z dodatkom g. Faganela. Obvelja
enoglasno. — Po tem vabi predsednik k glasovanju
o predlogu nekaterih udov iz vipavskega z dostavkom,
da se ne dela v ta namen posebna prošnja, ampak,
da se oni nasveti porabijo v uže sklenjeni peticiji.
Tudi ta predlog je bil sprejet enoglasno.

(Konec prih.)

Dopisi.

Iz Tolminkeskega, 27. marcija. (Izv. dop.)

(Tolminkeske čitalnice „beseda“ 25. t. m.
v spomin dr. Lavriču.) Prav pietetna in dostoj-
na je misel Tolmincev, omisliti narodni čitalnici po-
dobo onega moža, kateri je bival doberšen del svoje-
ga življenja v Tolminu, predsedoval čitalnici in toliko
storil v procvet narodne zavednosti. Beseda osnova-
na v ta namen donesla je čitalnici blizu 50 gld. Če
doda društvo iz svoje blaginje še malen znesek, da
se napraviti kaj lepega. Le bati se kacega mojstra—
skaza! Pobarati bi bilo znanega domačega umetnika
v Ljubljani, ali bi prevzel to delo. — Nekoliko o „be-
sedi.“ Veršila se je v šolski dvorani v g. Azoli-jevi
hiši. Dasi tudi g. Devetak ni prepustil svoje pri-
pravnejše dvorane čitalnici, ni še ob svet; ali da se
je pokazala taka nevljudnost ravno o „besedi“ v spo-
min možu, kateri je v Devetakovi dvorani govoril naj-
krasnejše govore, to nas je osupnilo in nam dalo mi-
sliti, da sloga domača ni taka, kakoršna bi morala
biti. Nekaterih domoljubje kakor politika se vtopi v
žlici vode. — V Nedvedovem „Pozdravu“ veje čist in
zdrav gorenjski duh, krepkemu zboru sledi občutljiv
baritonov solo. Če se derzemo o mojstru Nedvedu
soditi, bi rekli, da se je s to kompozicijo najbolj
približal slovenskemu značaju. Kar smo že enkrat
sodili o Tolminkskih pevcih, to ponavljamo i danes:
najtežavnejšim akordom in prehodom so popolnoma
kos, v tem obziru ne poznajo težkoče. Pri tem zboru
jim je bila dana gledé tega lepa prilika. — Vese-
lo je bilo videti na odru našega sivoglavega starino
pl. Premierstein-a. Takí spoštljivi starčki govoré pre-
pričevalnejši sé samo osebo, nego drugi z najboljšo
retoriko. Taki možaki, ki so celo svoje življenje ime-
li serce za naroden prosep, ne poznajo humbaga,
in so nam v dober izgled. Ako se ne moremo pohval-
no izraziti o predsednikovi govorniški spretnosti, nič
ne dá. Samó nekaj bi radi svetovali o tej priliki.
Kedorkoli bode kedaj govoril o dr. Lavriču, pazi naj,
kakó ga risa Slovincem. Lavrič ni bil navaden do-
moljub, katerega zasluge bi obstojale edino v njego-
vih govorih in nastopih v čitalnicah in na taborjih.
Kaj tacega že mnogokedo zna. Dr. Lavrič je bil izvan-
redna prikazen na obzoru. Takih antiknih neomahljivih
značajev pogreša današnji svet. ne samó pri nas, ne-
go i drugod. Dr. Lavrič je bil narodnega ideala mu-
čenec, Bog ve, kaj je našemu narodu še prihranjeno;
pa, ko bi ga hotel kedaj obup na tla tleči, oziral se
bode v možato podobo Lavričevo, in terpel bo dalje
pa tešil se sé sladko nado, da prisijejo Slovincem
zlati časi. Takó nas je učil naš Dr. Lavrič. — Ko bi
ne bilo Fleišman-ove „Pod oknom“, dopadala bi nam
Hajdrihova prav močno. Gospica, ki je pri obedu na-
prosila gg. pevce, naj bi zapeli „staro Fleišmanovo“
podočnico, sama ne ve, kakó nam je ustregla. — De-
klamovalec „Elegije na Lavričevo gomilo“ žel je od
vseh strani pošteno zasluženo pohvalo—kot deklama-
tor. Stritarjevi „Na Jenkovem grobu“ dodal je in u-
pletel par prav lepih in pristojnih heksametrov iz svo-
jega, a okvir vsemu bila je vendar le prej omenjena
Stritarjeva elegija. Kaj čemo s tem reči? Citirati
treba!

Prav željno smo pričakovali Hajdrihovega zbora
„Jadransko morje“. Da nismo bili z njim popolnoma
zadovoljni, niso krivi gg. pevci. Tej najboljši Hajdri-
hovi kompoziciji treba najmanj 20 krepkih gerl. —
Burko „Gluh mora biti“ igrali so gg. diletanti in berh-
ka diletantinja prav slastno. Čisti Noll-jev prevod se
je dal takó ugodno poslušati iz ust vseh predstavljav-
cev, zlasti nas je Eglantina (gospna Marija Premier-

steinova) očarala s prečedno dikcijo in doveršenim
igranjem. Človek je iz serca privoščil ji lepega Placi-
da, češ, saj si ga res vredna. Papá Damoiseau (g.
Carli) in sluga Bonifacij sta razumno motala štreno v
smeh poslušalec. Majhni ulogici poljskega čuvaja in
vertnarja zaslužiti narodni izrek: kratko, pa dobro!
G. Ježa naj se pri nobeni igri ne prezre, to Vam je
živa komika! Ensemble bil je gladek, kar je glavna
reč v komedijah. Prihodnjič bi želeli originalnejših o-
blek. — „Slovo od lastovke“ se je dobro sponeslo,
prav dobro. Res, ta je tudi Hajdrihova. Mož je ime-
niten skladatelj, ali treh njegovih skladb ne slišimo
radi zaporedoma v kratkem programu, kajti variatio
delectat. — Z g. pevovodjo Bancem bi bili morali
prav za prav začeti, naj bo, saj je tudi zadnje mesto
imenitno. Hvaliti smo čuli njegovo dobro voljo in ve-
selje k petju. Dober prognostikon. Če bode poslušal
ljudi, ki so že nekaj videli in slišali, postal bode do-
ber pevovodja. Pred vsem je treba dobro razumeti duh
pesmi, pravi tempo se potem ponudi sam. Pevce tre-
ba voditi, a ne dati jim voditi se. Conditio sine qua
non.

V Tolminu bi si lahko sledile besede bolj pogo-
stoma, ker ne manjka dobrih moči, samó najti jih je
treba in maličk spodbujati. Razumnih poslušalcev in
jepih gledalk bi nikoli ne manjkalo.

Iz Komna, 27. marcija. (Izv. dop.)

Ker se le-
tos o slabi letini sliši tožiti od mnogo krajev, moram
tudi jaz iz našega Krasa nekoliko zabilježiti. (Pri nas
je kaj slabo in jaz ne vem, kako jo bode mogel naš
ubogi Kraševac prebiti. Nij čuda, da si ljudje na vsa-
kake načine pomagajo. Sicer se mi čudno zdi, da si
tudi Kraševac ne poišče kake zakladne žile. A žalibog,
ni ga v naše kraje, da bi našemu ubogemu Kraševcu
pokazal, kje kak zaklad leži. Kaj vraga, da se boji
Krasa — morebiti, ker pri nas ni tako vlažne zemlje,
in znabiti, da ni bilo mogoče pri nas zakladov po-
skriti, ker je podlaga zelo skalnata.

Ko je slaba letina, se tudi našim financarjem
slaba godi, da ne morejo nobenega tako zvanih kon-
trabantarjev vloviti in si s tem časti — pa tudi kak
belič za pijačo prislužiti — kajti onim gospodom kaj
močno naš kraški črnc dopada. A oni si znajo že
pomagati in sicer s porazumljenjem kontrabantarjev.
Taka se je pred nekim časom pri nas pripetila. Ko
so se že naveličali loviti, ker niso nič vlovili, poslužili
so se sledeče zvijače. Poslali so nekega B. iz Rubij k
gosp. R. v Kobiljeglavo sladkor prodajat, češ, mi pa
pridemo in mu ga odnesemo. Šel je omenjeni in ne-
sel; pogodivši se in prijemši svoj denar, počakal je še
nekoliko časa, da so oni gospodje prišli. Hudo so z
onim gospodarjem in njegovo gospodinjjo ravnali in vse
kote preiskali. Ko so sladkor našli, silili so ubozega,
boječega človeka, surovo ga napadajoč in še celó s
puško mu žugajoč, da mora ž njima robo nesti. Ko so
vidili, da noče na nikak način nesti, dali so jo prej-
šnemu prodajavcu; češ, človek služi forint, in meni nič
tebi nič nesel je denar in robo iz hiše ubozega B. A
ta je naznanil stvar hitro sodniji in se preiskuje. Ko
bode obelodanjena, Vam jo objavim.

Že dobro je bil „Slavec“ svoje gnjezdo zdelal in
pripravljal svoje mladiče na prihodnjo pomlad; a žali-
bog, gojitelja je nam nepričakovano osoda pobrala,
mogel je s težkim srcem svoje mladiče zapustiti.

Bil je pri nas v Komnu g. H., c. kr. uradnik,
Slavčev zastopnik in ob enem tudi pevski voditelj,
rodoljub z dušo in s telesom, kateri je moral v Istro
se preseliti v veliko žalost svojih pevcev, kajti on bil
je njihova podpora. Med Kraševci se gotovo Slavčovo
gnjezdo razdere, če kake pomoči ne udobé. Res škoda
bi bila, da bi Kraševci na tako trdi podlagi zaspali.

A le korajžjo fanti kraški, posebno pa vi pevci
ne žalujte; mislim, da umete še sekirce kot hruške
pobirati. Ne žalujte toliko ljubi mladiči, spomnite se
poslednje besede g. H., ki vas fante k korajži spominja.

Ne vém, kaj bode. — Dolgo se stvar pri nas na
Krasu in sicer v Komnu meša. Imeti bi morali 2 dobra
učitelja in eno učiteljico, imamo pa le enega učitelja
t. j. g. B. Za Boga, kaj vendar delajo naši občinski
zastopniki, da kaj več ne poskerbé in si kakih zaslug
med rodoljubi ne pridobé.

M. J.

Iz Kobarida, 27. marcija. (Izv. dop.)

Brezšte-
vitnokrat uže smo imeli priliko citati v „Soči“ razno-
verstne pritožbe o slabih mostovih, cestah in drugih
enakih pomanjkljivostih. Iz naših krajev menda pa,
gospod urednik, vendar še niste prinašali enakih pri-
tožeb do sedaj, vsaj o slabih cestah ne. In zakaj ne?
Naši ljudje so prav pohlevni in se zadovoljijo z vsa-
ko malenkostjo. Če si tudi marsikak kmet ali kedo drugi
celó glavo ali rebra polomi na kaki slabi cesti, vendar mu
ne pride ali pa prav redko na um, da se zaradi tega znabiti
vsaj pri občinskem zastopu pritoži. Da bi kedo v ka-
kem listu kaj tacega razglasil, tega še misliti nij.
In veste, da bi se tudi jaz sedaj ne bil oglasil o sla-
bih cestah, če bi ravno ona cesta, katera je jako po-
manjkjiva, ne bila erarična. Drugod po svetu, tudi v
Avstriji, imejo čez vsako vodico, katero se lahko
prekorači, navadno lesen ali zidan, obočen most. Pri

nas pa nimamo čez gerde potoke, kateri v deževnih
dnevi posebno narastejo, da postanejo jako nevarni,
niti lesenega niti drugega prehoda. V tacihi časih je jako
nevarno, posebno po noči, brez pomoči domačih ljudi
čez take potoke z vozovi preplavati. Zagotovim Vas,
gospod urednik, da je to gola resnica. Pozveste lah-
ko, da je to gola resnica, ako se obrnete na gospo-
da prof. Kuralta, kateri tudi nij mogel skoz hudi po-
tok Derganjšek pri Iderskem, ko je lansko leto pri-
šel na kmetijsko predavanje v Kobarid. Voz je moral
ostati na mestu in čakati, da se je razburjen po-
tok nekoliko potolažil, profesorja pa je moral skoz
potok korenjašk Idersčan na plečah prenesti. V zad-
njih deževnih dnevih je tudi narasel ta hudournik
tako, da nij bilo kaj varno skoz njega vozariti. Saj bi
bilo še dobro in lahko, če bi pod seboj ceste ne po-
derl in bi ne bila nevarnost velika čez-nj hoditi, a
hudournik je vravog. Pred par dnevi se je peljal nek
gospod po pošti v Gorico čez narasli potok in kaj se
mu je zgodilo—tako sem vsaj slišal—podos se je zlomi-
la, kar je ravno pri Derganjškem zgodilo se. Dobro
še, da ga nij Derganjšek s pošto vred odnesel. A na
erarični cesti nij samo ta potok tako hud, čez kate-
rega nij mosta, temveč imamo še jednega in znabiti
še hujšega, kateri je mej Serpenico in Žago. Želel bi
samo, da bi enkrat prišel eden onih visokih cestnih
nadzornikov do enega teh dveh potokov v hudem de-
ževnem vremenu, da bi se sicer ne okopal v potoku
a da bi moral vsaj 10 ur čakati, predno bi se upal
voziti skoz potok. Potem, znabiti, bi se vendar kaj
storilo za zboljšanje eraričnih cest v naših krajih. — ?

Nedavno čital sem v nekem dopisu iz Tolmin-
skega, da se tudi Bovčani nekaj gibljejo v narodnem
smislu ter da napravijo čitalnico. Ta gospod dopisnik
zajema iz, nevé, kakih virov, naj vendar ne zameri,
da dvomim nad vsemi njegovimi nadami. Meni se poz-
deva, da v Bovcu pojde težko, čeravno bi bilo lahko.
In sicer za to, ker so vsi oni, kateri hočejo pristeva-
ti se narodnjakom v Bovcu, jako mlačni, izvemši go-
spode duhovnike in nadučitelja. Mene bi me gotovo
veselilo, da bi to ne bilo res, kar jaz pravim. Pa čuj-
te! Naš sodnik nij Slovenec, vsaj po mišljenju ne.
Bila sta si uže navskriž ravno zaradi narodnih stvari,
kakor sem slišal, z verlim bovskim dekanom g. Ko-
balom. Stvar nij sicer škandolozna ali malo manj, a
skoz in skoz častna za našega dekana. In veste, naš go-
spod sodnik ima mnogo „anhanga“ in tako je mogoče, da
je v Bovcu prav mnogo nemškutarjev, manj pa nem-
škutaric. Vendar dovolj o tej stvari, če bode treba pa
drugi pot kaj več. Sicer je tudi marsikaj drugega v
Bovcu, kar bi bilo treba grajati, a za danes naj o tem
molčim.

Še nekaj moram Vam danes zabilježiti. Mislim
sem, da Vam nemara kak gospod duhovnik zine po-
šteno besedo o zaslugah zares verlega bivšega župnika
v Breginju, kateri je bil premeščen v Ajello. Čakal
sem dovolj časa in ker se do sedaj še nij nikdo o-
glasil, naj Vam jaz povem, da je bil č. g. Podreka v
Breginju čez vse priljubljen mož, kakor redko kater.
Njegova popolna zasluga je, da se je v Breginju taka
lepa cerkev iz samega rezanega kamnja sezidala, ka-
koršne bodete gotovo zastoj iskali na deželi po vsem
Goriškem in morda še po drugih deželah. Znotraj je
tudi cerkev vsa pomalana in je vse tako okusno in
lepo, kakor si človek skorej boljšega ne more misliti
za deželo. Če se ne motim, gre njemu tudi veliko
zasluge, da so dobili v Breginju svojega učitelja. Taki
možje so zares vsega spoštovanja vredni in zaslužijo,
da bi imeli mnogo posnemovalcev. Bila je ločitev mej
njim in občani zares ganljiva in marsikedo Breginja-
nov in drugih je rekel, da ga ne bode nikdar pozabil.

Iz Idrije, 26. marcija. (Izv. dop.)

(Spomini na
idrijske mestne volitve in stanje rudarjev.) Pošiljam
Vam sledeči spis sicer pozno, vendar ne prepozno,
kajti kar ima služiti v poduk in spodbuj, je ob vsa-
kem času objavljenja vredno. Poduk naj zajemajo po-
sebnost vsi oni narodni možje, kateri imajo z nemšku-
tariji opraviti. Poduk bo posreden in bode obstojal po
eni strani v osvetljenji umazanih nemškutarskih ma-
hinacij, po drugi pa v objavljenji možatega postopa-
nja narodnih mož v Idriji, katere postavljamo vsem
Slovincem v posnemanja vreden izgled. Neposredno pa
naj velja vsem našim Slovincem, da odkrivajo enako vna-
ših slovenskih listih nemškutarske nesramnosti, da svet
izvé, kake kreature so ljudje one kaste, kateri se zovejo
nemškutarji. Nemškutarske svojati pregrešale so se
povsod z enako nezasišano prederznostjo javno. Kaj
so pa še-le na skrivnem te modre butice počenjale?
Ce hočemo saj nekoliko zaježiti nesramno nemškutar-
stvo v njegovem demoralizujočem, nesvobodnem po-
četji, moramo konsekventno vse, kar izvem o njih,
objavljati. Saj ravno radi tega, da jih nij do novejših
časov skoro nikdo zaviral in motil v njihovem delo-
vanji, je bilo mogoče, da je nemškutarska hidra do
sedaj tako ponosno in mogočno, a z neko prisiljeno
samosvetjo vzdigovala svojo glavo, kakor bi ne bilo
razen nemškutarjev nobenega Slovenca na Slovenskem.
Treba je torej, da se tudi mi malo bolj zavedamo, da
smo mi gospodarji v svoji hiši ter da zavernemo take
ljudi, ki se nam vrivajo v našo hišo enako, kakor se
je vrnil jež v lisici berlog, da je potem iz njega li-

sico izgnal. Varujmo se torej, da se nam ne pripeti enaka kakor oni lisici. Toda naj preidem k svojemu predmetu.

Mesto Idrija na Kranjskem je vsacemu znano, saj se tam rudokopi za živo srebro tako veliki in zdaj, s katerimi se morejo meriti le oni španskega Almadén-a. Pridela se vsako leto na tisuče stovov (centov) živega srebra, kar donaša naši državni blagajnici nad pol milijona goldinarjev čistega dobička. Idrija je prav zaradi svojih rudokopov po mnogem svetu znana in mnogo obiskovana. Ali poznajo tuji naše mesto kot slovensko ali kot nemško, to vedó le naši domači in k nam priromani, tuji nemškutarji, kateri so dosedaj v našem mestu po krivici veliki zvonec nosili. To bi se nemara lahko za gotovo zvedelo, če so le naši nemškutarji količkaj kake mestne kronike spisovali za mestni arhiv, kar so najberže, ker oni so se bolj bavili s tem, kako bi svetu dokazali, prav za prav domače Idrijčane in svet slepili, da je Idrija nemško mesto. Idrija bila je oficijelno nemško mesto, dokler so nemškutarji gospodarili, tega smemo biti prepričani brez mestne idrijske kronike. Saj vendar menda nij nikomur neznano, da kamor se nemškutar vsede, tam so nemška tla, katera pripadajo k nemškemu zveličavnemu „rajhu“. Kaj še-le tam, kjer imajo popolnem gospodarstvo v svojih rokah, kakor so ga imeli pri nas? Če bi Bismark poznal svoje nemškutarske čestitelje, menimo, da bi se jih vendar sramoval, čeravno menda nij njegova navada upotrebljati sama poštena sredstva, ako gre za dosego kacega namena „ad maiorem Germaniae gloriam“. Naši nemškutarji prakticirajo ono načelo, katero je upotrebil žid (jud) še svojo suknjo v nebesih, ko ga nij hotel sv. Peter notri pustiti. A tačas nij bilo še nobenih knjig s tolikimi paragrafi, kateri določno določujejo gospodarstvo vsacega posameznega. Dan danes pa imamo polno paragrafov, s katerih pomočjo se nemškutarjem po pravem potu lahko dokaže, kako daleč smejo segati. Samo treba, da povsod po Slovenskem naši narodni možje paragrafe natanko poznajo, kakor jih nekateri slov. Idrijčanje poznajo.

Kako znajo idrijski nemškutarji gospodariti nij nam treba na dolgo in široko razpravljati, kar bode treba v tem oziru omeniti, sledilo bode pozneje. Ljubljanski narodnjaki vedó vedno kaj tožiti čez gospodarjenje svojih ljubljanskih nemškutarjev. Mi ta poročila prav pozorno čitamo in razvidamo iz njih, da so nemškutarji povsod enako nesramni. Čitali smo tudi Narodova poročila o nesramnih nemškutarskih agitacijah ob času raznih volitev v raznih krajih Slovenije. Res vsa mogoča ostudna sredstva uporabljajo, da le dosežejo svoj namen. Vendar vse, kar so do sedaj prinášali slovenski ljubljanski listi v tem oziru, nij nič proti temu, kar so naši idrijski nemškutarji počenjali lansko leto ob volitvah za mestni zbor idrijski. Namen tega spisa je ravno o teh volitvah nekoliko podati čitateljem Vašega cenjenega lista. Čudom bode se vsakdo čudil, kako je mogoče, da možje, kojih dolžnost je izgledno po paragrafi se ravnavati, paragrafom tako nesramno v obraz bijejo. Ti ljudje menijo, menda, da za nje ne eksistirajo paragrafi! Ali nasledki zadnjih volitev, pri katerih so zmagali narodnjaki tako sijajno, kakor ste tudi Vi uže poročali, prepričajo jih gotovo čisto česa drugega. Kar menimo v naslednjem zabižiti, je gola resnica, kar lahko dokažemo pred sodnijo. Za danes dovolj, prihodnjič pa na dalje.

Pazin v Istri, 24. marcija. (Izv. dop.). (Vreme. — Narodnost. — Šole. — Kmetijske vjesti. — Ljubezen, strast morilna.) — Dnovi so še zmirej mrzli, burja nam vedno čisti zrak. Učka (Monte magiore) krije še nedolžna odeja.

Dokler sem bival še v Lj., mislil sem vedno po govoralah mnoge v Lj. živeče priromane nemške golazni, da Pazin (nemško zgodovinarsko (?) Mitterburg) je res gnjezdo nemških sršenov, a varal sem se. Prišedši prav po, nevem, kateri milosti semkaj, misleč res najti mnogo hudomušne nemške svojati, razveselil sem se i vedel nijsem, jeli sanjam ali kali, ko slišim gladek hrvatski jezik. v mestu se vé da tudi italijanski. Mesto je slovansko—italijansko i nij ga meščana, če tudi Lah, da bi slovanskega ne umel. V stolni cerkvi se še vedno moli i poje „hrvatsko“, že to svedoči, da v Pazinu je med ljuliko slovanski življ.

Okolica je čisto hrvatska i po Istri, kodar sem jaz potoval, se le hrvatski govori, po mestih tudi italijanski, toda Nemec je v Istri leteča riba. — Bode morda še kedo trdil, da Istra je italijanska ali nemška? Naj ne pokaže se mi več tak hudobnež pred obraz, kajti zarotim ga!!

Sé šolami stojimo v Istri še revno. Mož i tu kakor po vsej Sloveniji manjka, rečem, mož manjka pravih in posebno tukaj v Pazinu. Okolica Pazinska je čisto slovanska, bolj negc goriška, i primorana je svojo mladež v mestno laško šolo pošiljati. — Ali se ne pravi to v obraz biti?

Nij li to v nebo vpijoči greh? Kar mi pri kmetovalcih tukajšnih naj bolj dopada, je njih obleka i karakterističen „klobučič“. Obleka je iz domače volne izdelana, ta i domače fabrikacije je „tako zvani klobučič“ (enak sokolskemu „ci-

kužu“). Klobučič nosi otrok kakor starček. Hlače navadno do kolen, jopič kratek s zaponkami. Suknje imajo navadno vsi, le premožniših suknja se loči od revnejših v tem, da je vsa z rožami okinčana i trakovi, navadno rudeče i modre boje, nekteri pa se belo imajo vmes, tedaj po vsem slovansko. Lasi imajo navadno, posebno v nekterih krajih dolge, čez čelo i zatilnik počesane i dobro pooljene.

Tudi oni še vedno radi verujejo v vraže, posebno pri živini itd. Toda po vsem so ljudje čedni, njih jezik hrvatski še čist, le kakor sem že povedal, manjka buditelj! Kmetijstvo je še sploh na nizkej stopnji. Živina je bolj revna. Tudi do konjereje imajo veselje, toda to moram tudi kot prav revno klasificirati, se vé, da so izjeme.

Vina bilo je pretečeno leto malo, toda vgaja glede barve i okusa. Za prihodnjo trgatve, mislim, da bode boljše, kajti zdrav i tako močan les, kakor je letos tukaj, se malokde nahaja. — Sem ter tija se vidi že po noveji metodi napravljene vinograde, pa tudi novi nasadi se pravilno vršé. V kratkih letih bode gotovo tukaj nova metoda staro nadomestila. Da bi res že solnce zasijalo!—

Istra nij še tako revna, kakor bi si kdo mislil. Posebno kraji krog Buj, Visinade, Pazina, Kršave itd. imajo mnogo i izvrstne zemlje. Pašniki so več ali manj zaraščeni, le žali bože, da sekira letos preveč poje po mladih gajih i še nedozorelih šumah.

Kakor je nesrečen vsak, ki z lastno krvjo hoče maščevati se nad nezvestim ljubimcem ili ljubinko, tako sklenila je i komaj 18 let stara, zala djevojka življenje — nesrečno.

V sredo, dne 14. t. m. je pozno še peglala v svojej spalnici, a ko vse zaspi, zatvori vrata s ključem, se umije i vredi kakor po navadi kostanjeve lasi. Obleče še v najlepšo obleko, obuje praznične čevlje, da celo srajco i spodnje kikle je zamenjala se snažnimi. Tako opravljena, ložila je dve kozici polni z ogljem, prižgala i se vlekla na posteljo toda za—večno. Ogljenčev čkis, ki se v podobi nevidnega plina razvija iz tlečega oglja, je napolnil izbini prostor i jo vmoril (zadušil). Pri sebi nij imela drugega, nego v prslih vtaknjeno pismo; kaj je pisala, je razum sodniji vsem skrivnost. Skušala je nekda že pred 14 dnovi to učiniti, toda le z eno kozico oglja, kar ji je vsled male moči le glavobol provzročilo. Dne 17. t. m. bila je raztelesovana. Pokopana ovi den v neblagoslovljeno zemljo, brez mašnika i brez zvorenja.

Evo Vam slovenska mladina „zdravilo ljubezni“.

Dasiravno sem i jaz tako nesrečen, ne bode kri-la me vsled tega prerano črna prst!

A. Š. Veronskij.

Politični pregled.

V Gorici, 30. marcija.

Dne 5. aprila začnejo zborovati skoro vsi deželni zbori, nekateri pa 9. aprila. Zasedanje bode le malo časa trajalo, kajti 23. aprila snide se zopet državni zbor. Časa bodo imeli torej deželni zbori ravno toliko, da pregledajo in odobrijo deželne proračune.

Potovanje ruskega poslanika Ignacijeva v London bilo je brez vsega uspeha. Pogajanja razbila so se, ker je Anglija zahtevala, da mora ob enem v podpisnem zapisniku Rusija zavezati se, da se razoroži. Da ni mogla Rusija v to privoliti, je menda lahko razvidno, kajti oborožena Rusija je še edino poročstvo za to, da uvede Turčija tirjane ali po njej samej obljubljene reforme. In ko bi zadnjega Turčija ne hotela storiti, potem jo mora Rusija z orožjem v to prisiliti. Anglija zavzema pač vedno isto stališče v rešenji orijentalne krize, kakor Rusija vedno zahteva, naj se poskerbi materialnih garancij, da Turčija tudi v istini uvede reforme ter da ne ostanejo le na papirji, kakor vedno doslej. Razloček mej Anglije nakanami in onimi Rusije je pač ta, da vodijo Anglijo sebičnost in lastna korist, mej tem ko Rusija odkritosrčno le to želi, da se stanje balkanskih kristijanov zares enkrat zboljša. S tem so menda končana diplomatska obravnavanja Rusije in Anglije. Mi bi pač želeli, naj bi se Rusija ne zmenila več za Anglijo, ampak naj se popolnem sporazumi z Avstrijo in Nemčijo ter naj maršira proti Turčiji, ker le na tak način postane mirno na Balkanu, kakor vedno povdarjamo.

V Carigradu postaja situacija vedno nesigurnejša. Zofte rogovilijo zopet in tirjajo, naj se Midat paša pozove zopet nazaj v Štam-

bul; a, kakor smo vedno terdili, isto rečemo tudi še danes, da Turčiji ne more pomagati nikak recept več, če tudi bi prihajal od Midat paše ali katerega drugega, najrazumnejšega politikarja na celem svetu. Osoda pač tirja pogin Turčije in to se bode moralo zgoditi.

Mirovna pogajanja mej Turčijo in Černogoro smatramo lahko kot brez uspeha. Turčija ne zdaljša več premirja in gotovo skorej začne se zopet boj mej njima. Turci se uže zbirajo v Hercegovini, da jo krenejo proti Nikšićem, kjer živeža uže močno pomanjkuje. Pa tudi Černogorcev je uže nagromadenih ob hercegovske meji 8000 mož in hercegovski ustaši se tudi zbirajo v Banjanih. V Albaniji bodo imeli Turci brez dvoma jako težavno stališče, kakor smo uže zadnjič omenili, kajti tukaj ne bodo imeli opraviti samo s Černogorci ampak tudi z Miriditi, mej katerimi zadnjimi se je uže aljanca sklenila, vsled koje postavijo Miriditi 30.000 mož na noge za bodoči boj. Omenimo naj, da slujejo Miriditi kot jako hrabri vojščaki, celó hujši kakor Černogorci.

Vabilo na naročbo.

S prihodnjo številko začne novo četrtletje. Priporočamo se vsem svojim prijateljem, da priporočajo naš list in nam pridobé za prihod. četrtletje kaj novih naročnikov.

Uredništvo in upravnništvo.

Razne vesti.

Italijanski list l'Eco, piše o novih imenih ulic in trgov v Gorici sledeče: Nastavljajo se tablice z novimi imeni ulic in trgov goriških; lepe so in vidi se, da mestni očetje si vendar niso lomili preveč glav pri izmišljevanji tolikih novih uličnih imen. Vendar pa niso mogli pustiti Travnika, katerega so spremenili v „Piazza grande“, čemur je najberže uzrok pedantičen purizem.

Ime Travnik spominja nas na one čase, ko je bil v sredi sedanjega mesta v resnici travnik. Če uže niso hoteli ohraniti staro ime, naj bi si bili izvolili tako, ki bi vsaj po pomenu spominjalo na prejšnje.

Ali „Piazza grande“ nij nobeno ime; nij drugega nego ubogi pridevek k določivnemu imenu „Piazza.“

Morda pa je zbadalo naše očete v oči, da se nahaja prav v sredi mesta slovensko ime; a naše mnenje je, da nij treba kazati italijanstva po uličnih imenih, če se to uže v Gorici nahaja, da ni treba vihati toliko nosov, dokler je več nego polovica priimkov goriških mestjanov slovenskih, in da na vse zadnje, ako hoté logično ravnati, bi morali tudi ime mesta „Gorica“ spremeniti, ker se vendar ne da znikati, da to ime nij slovensko.

Požar je bil v Gorici v noči od 27. na 28. t. m. pri sv. Roku. Govori se, da so ta ogenj prouzročili nekateri tatovi, kateri so nameravali pokrasti nekoliko kureline za velikonočne praznike.

Pritožba vložila se je proti naredbi magistrata, da se morajo vsi hišni posestniki posluževati pnevmatične sisteme za čiščenje stranišč. To pritožbo je podpisala velika množica goriških meščanov. Naredba je naše meščane razburila, ker mislijo, da se je le zaradi tega napravila, ker bi to bilo le v korist nekaterih mestnih očetov a v škodo bišnih posestnikov. Radovedni smo, kaj počne na to naše mestno starestinstvo in naš na vse strani vklanajoči se župan. To mu bode menda prva terda kost.

Mestne volitve. Izpostavljeni so uže imeniki volilcev na magistratu in naznauja se, da je čas za reklamacije do 30. aprila. Tedaj bodo zopet dopolnilne volitve najberže meseca maja.

Iz vipavskih Šmarij se nam piše, da nij vse tako resnično, kar je pisal nekdo v 10. števil. „Soče“ o nekem malomarnežu. Res je, da si privošči kapljico vina, saj si je pa tudi to, kar ima, sam s svojo pridnostjo prigospodaril; a res nij, da je hotel svojo ženo sožgati, kajti šel je na ljubje le z lučjo svojo ženo iskat in mislé, da je žena skrita, položil je luč na tla, s kojo naj bi si potem sama svetila. A luč zgorela je do konca in vsled tega vnel se je ogenj. Da bi se bil veselil, da mu žena zgori, ni nič resnično, temveč žalosten je bil. Sodnija kaznovala ga je zaradi tenjgove malomarnosti na 20 gold. globe, kateri se morejo razdeliti med šmarijske reveže.

Iz Slapa, na Tolminskem, se nam piše: Uže lani je bilo v nekem listu omenjeno, kako so se bili začeli vaditi v petji naši domači fantje pod vodstvom g. Klementiča. Začetek je bil dober in pričakovalo se je najboljšega uspeha, a brez vsake podpore nehati je moralo vse. Naj izrečemo hvalo g. Klementiču za njegovo trud, ki ga je imel, da je prihajal v hudi zimi eno uro hoda k nam iz Pečine. Sedaj pa imamo izverstnega organista, kakoršnega bi zastoj iskali z Hefajstovo bakljo po celem svetu. Ker je pa tako izversten, zaradi tega je pa tudi petje v cerkvi bolj vpitje nego petje. Bliža se nam Velika noč, a lepega, ubranega petja, katero veličastnost praznika povišuje, ne bo. Naš duhovnik je prav izversten mož, zato se nadajamo, da se z njegovo podporo in pomočjo vendar kaj na bolje obene v prihodnje.

Kviška čitalnica prav uljudno vabi k občnemu zboru, ki bo velikonočni ponedeljek t. j. 2. aprila ob 4 urah po poludne. Dnevni red 1. Predsednikov nagovor 2. Tajnikovo poročilo 3. Denarničar poročila o društvenih dohodkih in stroških pr. leta 4. Volitev novega odbora.

Le „Travnik“ je obveljal. Slovenec je došel danes iz Kranjskega v Gorico. Vešč čitanja iska ter „Travnik“. Vprašati neke nikogar, kje bi bil ta ter, kajti tablice na uličnih vogalih mu bodo že preje ali pozneje naznanile iskani ter. Na vse zaduje se pa vendar naveliča iskanja. Na „piazza grande“ vpraša gospoda pred štacuno stoječega, kje je neki „Travnik“. V Gorici ni „Travnika“ mu ponosno odgovori ošabni lahon. „Celo uro že iščem ta ter“, pravi Kranjec, „naročilo imam na gospoda N. na Travniku“ in kupčijo imam skleniti z njim. Saj sem jaz N., o, dobro došli, tu, tu je „Travnik“. Slep! odgovori pošteno Kranjec, saj ste prej dejali, da ne poznate „Travnika“, zdaj pa hočete biti gosp. N. Pojdite se solit. 200 gl. je romalo nazaj v — škofjo Loko.

Finančni minister Depretis došel je v Gorico in ostane najberže čez praznike tukaj. Morda je prišel gledat lepe table novih uličnih imen!

Za VI. okraj teržaške okolice bo zopet volitev poslanca prvo nedeljo po Veliki noči, to je 8. aprila. Pri zadnjih volitvah je bil v tem okraju voljen g. Ivan Nabergoj, a italijanski mestni zbor overgel je njegovo volitev. Nadejamo se, da bo verli narodnjak ne le zopet ampak tudi z večjo večino voljen nego pri zadnji volitvi. Naj se le vsi narodni volivci vdeležijo volitve in naj pokažejo zopet še sijajnejše, da v okolici teržaški nij tal za italijanstvo.

Colnega uradnika Winkler-ja, o katerem smo pred nedavnim časom pisali, da se je iz Tersta zgubil, našli so pred nekaterimi dnevi na morji. Tako je bil uže spremenjen, da se ga je prav težko spoznalo. Resnično je torej bilo, da se mu je najberže kaka nesreča pripetila, kakor se je koj po njegovem zginjenju govorilo.

Iz Solkana se nam piše: Zadnji depis se napačno tolmači, kakor se mi pozdi. Rekel je dopisnik, da naš župan mora biti raren in energičen. Kedo bi se upal reči, da nij raš sedanji župan naroden? Nij ravno neobhodno potrebno, da mora biti naš župan popolnem izobražen človek, čeravno bi prav bilo, ako bi bilo mogoče. Glavna stvar je, da imamo narodnega župana, ki narodnost podpira. Paziti moramo, da se nam ne vrine kaka „Podestaria“, kajti vse je mogoče, ako nismo na oprezu. Saj še mestu Gorici ne stoji lepo, da so starodavni „Travnik“ spremenili v „Piazza grande“. Pač bolje bilo bi, ko bi si v Gorici preje vsi oni — čiči — svoja imena poitalijančili ter še le potem na druga poitalijančevanja mislili.

Razglas finančne direkcije v Terstu. Vsled odloka finančnega ministerstva dne 24. marca t. l. št. 1710 se naznanja, da je prepoved o izvažanju konj, razglašena z ministerijalnim odlokom 21. novembra 1876 št. 134, veljavna tudi za prevažanje konj po suhem iz krajev zunaj colne meje teržaške in isterske čez glavno colno mejo. Tedaj je prepovedana ta kupčija s konji toliko časa, dokler velja zgoz omenjena prepoved.

Nalaga se glavni direkciji, naj zabranjuje izvažanje konj po morji, ko hitro ima opravičen sum, da se je mislilo konje tihotajsko preko glavne colne meje spraviti.

Stene nad novo cesto pri „Dolgi nji“ so tako nestanovitne in rušljive, da se je bati kmalu kake strašanske katastrofe. Mi nismo inženirji, ali domaći naš razum nam pravi, da se utegne tu kaj enacega pripetiti, kar se je nedavno pri Zidanem mostu. Vidant consules! Ko se bosta naša gg. poslanca Kovarčič in Pagliaruzzi te dni mimo peljala, naj pogledata, prosimo ju, kakó nestanovitna in meljiva je podlaga nadcestnim stenam. Storila bosta gotovo najuspešnejše korake. Da bi tam le ne bilo treba zvoniti po toči!

Dopolnilne volitve za mestni zbor ljubljanski versile so se prešli teden. V tretjem razredu zmagali so sijajno narodnjaki z večino 70 glasov. Slava volivcem! Za drugi volilni razred niso se priporočali narodni kandidati, ker spadajo v ta razred sami uradeiki, kateri volijo vedno nemškutarsko. V prvem razredu zmagala je nemškutarska, Dežmanova stranka z majhno večino. „Slovenski Narod“ izraža, da bi bilo prav lahko mogoče v tem razredu zmagati narodnjakom, ko bi le bili tako zavedeni in brez strahu, kakor so volivci tretjega razreda. Nemškutarska agitacija bila je strašanska pri volitvi tretjega razreda, kakor piše „Narod“. Staro in mlado agitvalo je za nemškutarsko listo. Vsled doživele velike blamaže ne postavijo najberže niklar več svojih kandidatov za ta razred, ker na vse zaduje se ne bode vendar hotel nobeden nemškutarjev več blamirati s svojo kandidaturom v tem razredu!

Na živinskem tergu v Gorici sekvstrirala sta se včeraj dva vola, katera sta bila v prejšnji noči ukradena v Tomaju in ju je bil uže kupil od dveh znancev nek B. — Na ta način zvedelo se je za tatove, kateri so se zaperli v Terziču (Monfalcone).

Dve nesreči bi se bile kmalo zgodile tukaj v Gorici včerajšnji terzai dan, kakor se nam pripoveduje. Nek oficir jahaje v diru čez obljuden Travnik pohodil je jedno ženo in jednega moža, a brez da bi jih nevarno poskoval. Radi bi pač vedeli, kje je bila mestna policija, da nij tega videla? Povsod po svetu je pod kaznijo prepovedano naglo voziti in jahati po mestih, posebno pa ob terzaih dnevih. Ko bi se bilo kaj takega v kakem drugem mestu godilo, gotovo bi bilo ljudstvo oficirja naz konja potegnilo in ga nekoliko nakresalo, če uže nij policije pri roki, katera naj bi take kazajoče se jahače posteno in dostojno zavrnila, če ne uže gnala k kompetentni sodniji, da jih enako kaznuje, kakor vsacega drugega nevojaka, kateremu se kaj enacega pripeti.

Zadnje vesti iz Londona in Peterburga nam prinašajo, da misli Anglija sprejeti ruske pogoje gledé orijentalnega vprašanja.

Iz Carigrada se pa naznanja, da so se turško-černogorska pogajanja razbila.

Edina prodajalnica na Dunaji,

katera je zopet znižala z ozirom na slabe čase cene svojega raznega blaga za 30 %, je

Zal. fabr. kinešk. srebra H. Bettelheima & C. na Dunaji, Kärntnerstr. 14 im Durchhaue

Posnetek iz velicega cenika.

preje sedaj	preje sedaj
6 žličic za kavo 3.50 1.50	1 skledica za kavo 6.— 3.10
6 žlic, navadnih 7.50 3.—	z žlico 6.— 3.10
6 nožev 7.50 2.80	1 skatlica za duhan 3.50 1.50
6 vilic 7.50 2.80	3 zamaški s podob. 3.— .90
1 korec za juho 5.— 2.60	1 par svetilnikov 6.— 3.—
1 korec za mleko 3.— 1.50	1 skatijica za sladkor znotraj požlačena 10.— 6.75
	1 Vrč za ocet in olje 8.— 5.50

Kot posebno primerna darila.

6 nožev	vseh 24 kosov 6 nožičev za po- vseh 24 kosov
6 vilic	v elegantn. e-6 vilic sla- v elegantn. e-
6 žlic	tui mesto 24 žlic dek tui mesto 24
6 žličic za kavo	gl. samo 10 gl. 6 naslon. za nož. gl. samo 10 gl.

V istem razmerju se dobivajo vse mogoče stvari iz pravega kineškega srebra. Zunanja naročila proti pošt. povzetju točno in vestno. Ceniki se dobé po želji zastoj in franko.

Pri založniku Ed. Seitz-u v Gorici se dobiva:

SVETI VELIKI TEDEN

in Velika Noč

ali cerkvena opravila tega sv. časa v latinskem in slovenskem jeziku s pravili za duhovne in pojasnili za ljudstvo.

Sestavil

Andrej Marušič,

učitelj vërstva na c. k. gimnaziji v Gorici.

- Prosto vezane veljajo te bukve gl. 1.50
- Z usnjenim pozlačenim hrbtom in s pokrovom (nožnico) " 2.—
- Cele v platno vezane in pozlačene, s pozlačenim obrezkom, v pokrovu " 2.50
- Cele v usnje vezane in pozlačene s pozlačenim obrezkom, v pokrovu " 3.—

Firma Jos. Pipan & Comp. v Trstu

in njena podružnica (Viktor Doleneec v Gorici) ozir jemaje na veliko pomanjkanje živeža po Goriškem, daje na upanje do sv. Andreja lepo staro in novo koruzo po primerno nizki ceni proti solidarni garanciji cele srenje ali pa dobrih posestnikov. — Oglašati se je ali v magazinu v Trstu, Via Torrente št. 18, ali pa v goriškem magazinu na Kornu tik Faiferjeve gostilne.

Prodaja se

iz lastnega nagiba v Korminu (Cormons) lepa, izvrstno ohranjena gosposka hiša v glavni ulici, nasproti lekarni Bertossi z dvema uhodoma in 30mi sobami in drugimi prostori, kateri zdonji so kakor nalašč za prodajalnice; za hišo je lep vrt, ki meri 2000 kvadratnih sežnjev. K tej hiši spada v bližnjici Kormina še prve vrste zemljišče mereče nad 7 njiv (kam-pov). Natančni pogoji zvedó se pri gospodu:

Karl Feichtinger,

železniški uradnik v Nabrežini.

Velika zaloga

oblek za gospode k „rimskemu kralju“

Adolfa Wellischa

nahaja se sedaj

samo na Dunaji, Wieden, Hauptstrasse 11, gegen. dem Naschmarkte, (popreje Keller & Alt)

in priporoča najelegantnejše obleke za gospode in dečke; na dalje za pomladansko dobo: Gravelotte — sukaje po 12 gl., jednobarvne cele obleke po 18 gl., po nizkih in stalnih cenah.

SVARJENJE.

Naši c. kr. privilegirani, pripoznani dobri, godbeni instrumenti

OCARINA

se od nekaj časa sem posnemajo in od dunajskih firm kot pravi obznajajo.

Na zahtevanje mnogih avtoritet in strokovnjakov v godbi razglašamo to svarjenje v interesu p. n. občinstva, da ne kupujejo drugod slavljenih, takozvanih Ocarin, katere se, kar se tiče dobre kvalitete in po vsem čistega glasu, ne morejo nikakor meriti z našimi c. kr. priv., pravimi ital. Ocarinami.

Vsakdo, tudi v godbi nevešč, zamore po eni uri vaje najlepše melodije na našem c. kr. privilegiranim instrumentu Ocarina igrati in veljajo

Št. I II III IV V VI VII

gl. 1.—, 1.50, 2.—, 2.50, 3.—, 4.—, 5.—

Ocarine, ubrane za spremljevanje na glasoviru, veljajo gl. 3.25.

Tiskane, lahko umevne navode dodajemo vsakej Ocarini gratis. — C. k. priv., prave ital. Ocarine dobivajo se v zal. ital. instrum. na Dunaji, Burggring 3.

Pozor! Vsakej našej pravej Ocarini dodan je c. kr. patent. — Vse drugod slavljenе, posnete, ne priv., takozvane Ocarine prodajemo po 50 kr., en gros še mnogo ceneji.

Naročila iz dežele točno proti povzetju. — Razprodajalci dobé rabát.